

נמה עובדות על
מתאמי
מחקר קליני

* מעסיק

כל בית חולים בארץ מחזיק מתאמי מחקר. אפשרויות קידום הן תפקידים של ניהול מתאמי מחקר, ריכוז בוועדת אתיקה או מוניטור בחברת תרופות.

* רקע מקצועי

אנשים עם תואר מדעי עם ממשק לעולם הרפואי. למשל תואר מדעי, רפואי או פארא־רפואי או ניסיון בתחום קרוב: סיעוד, ביולוגיה, תזונה, אופטומטריה, רפואה, כימיה, רוקחות.

* הכשרה

כדי לעבוד במחקר קליני, חייבים להיות בעלי תעודת GCP. התעודה מותנית במעבר קורס של כ־20 שעות הכשרה. בישראל אפשר ללמוד באחד מבעשרה גופים פרטיים שמעבירים אותו.

* איפה הכסף

השכר ההתחלתי הוא כ־7,000 ש"ח, והסכום עולה עם הוותק.

צילום: אריק סולטן

שבוער חשבנו שאין סיכוי שיהיה להם פתרון – והיום נראים טריוויאליים, כמו החזרת ראייה. יש גם דברים טכניים שמקלים על איכות חיים. זה מרגש אותי, כי זה נותן תקווה למטופלים.

מה את לא אוהבת במקצוע?

יש קפיצה טכנולוגית שהמקצוע צריך לעבור. למשל הקלדת נתונים: מתאמת מחקר לוקחת נתונים מבית החולים ומקלידה ידנית לדאטה של החברה. זה משהו שבטוח אפשר לעשות אוטומטית. אני מאמינה שזה יקרה בשנים הקרובות.

איזו טעות של מתחילים עשית?

זאת עבודה אינטנסיבית והכול צריך לקרות מהר. בגלל שיש השלכות על חיי אדם ושאלות אתיות והררי בירוקרטיה, כל סטייה של דגימה היא דרמטית והכול צריך להיות מדויק. אין מקום לגמישות. קרה ששלחתי בבוקר דגימות למעבדה בצרפת. כנראה שלחתי יותר מדי דגימות כי בצרהיים קיבלתי טלפון ומישהי צעקה עליי בצרפתית. אני לא מבינה צרפתית, נדרשו לי כמה דקות להבין מה היא רוצה. איכשהו בסוף הבנו אחת את השנייה.

ד"ר אביטל ביר

מתאמת מחקר קליני

מה את עושה?

מחקרים קליניים הם ניסויים רפואיים בהשתתפות בני אדם. בודקים בהם בטיחות ויעילות של מוצרים ואביזרים חדשים בתחום הרפואה כמו תרופות, חיסונים ועוד. המתאמת היא המפיקה של הניסוי. היא דואגת לקשר בין חברת התרופות לבית החולים ובתוך המחלקות השונות כדי לגרום לניסוי לקרות: לתאם בדיוק, לוודא שהמטופל מגיע בזמן, להקליד נתונים ולהיות בקשר שוטף עם ועדת האתיקה. זה תפקיד תפעולי אבל היא חייבת להבין את הפרוטוקול, את השפה, הרגולציה והמערך של בית החולים, להכיר את נוהלי משרד הבריאות וגם להבין מקצועית בתחום המחקר בכיולוגיה, כדי להבין מספיק את הבריאות.

אילו גופים מעורבים במחקר קליני?

חברות התרופות. בעזרת המחקר החברה מוכיחה שהמוצר שלה בטוח לשימוש ואז עליה להוכיח שהוא יעיל יותר ממה שנמצא כרגע בשימוש רפואי. לטובת המחקר הקליני חברות התרופות חייבות חוקית לשתף פעולה עם בית חולים. מצידו של בית החולים, חוץ מהמתאמת, החוקר הראשי שנושא באחריות במקרה של תקלות ומקבל את ההחלטות הקליניות. לרוב הוא יהיה רופא בכיר.

איך נראית שגרת העבודה?

יום העבודה בבית חולים מתחיל באזור 7:00 בבוקר עם קבלת מטופלים ראשונים ולקחת בדיקות. מבצעים הגשות לוועדת האתיקה שבודקת את מקרי האשפוז, תופעות הלוואי והחריגות במחקר. בגלל שרוב הניסויים הם אנשים חולים, הטיפולים שלהם יכולים להשתנות, למשל אם המטופל באשפוז. יום העבודה עובר במהירות רבה ונגמר בשלוש.

איך התחלת לעבוד בתחום?

עשיתי דוקטורט בכימייה במכון ויצמן. רציתי לצאת מהמעבדה בלי לוותר על העולם המדעי ולעבוד עם אנשים, וחיפשתי תפקיד שיאפשר לי את זה. כשעברתי לתחום, הרגשתי שאני נשארת בעולם מדעי ומחקרי עם אופק תעסוקתי. התחלתי כמתאמת מחקר במחלקה ההמטואונקולוגית. לאחר שנה עברתי להיות מנהלת צוות של מתאמות מחקר ולאחר שלוש שנים נוספות עברתי להיות רכזת ומשנה ליו"ר ועדת האתיקה.

מה את אוהבת במקצוע?

אני עובדת על הדברים הכי חדשים טכנולוגית. כאלו